



СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ПРАКТИКО- ОРІЄНТОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ



Інститут професійно-технічної освіти
Національної академії педагогічних
наук України



«МИ НАМАГАЄМОСЯ НАВЧАТИ ДІТЕЙ ТАК, ЩОБ ВОНИ ЗНАЙШЛИ
СОБІ ДОБРУ РОБОТУ, А ПОВИННІ НАВЧАТИ ТАК, ЩОБ ВОНИ БУЛИ В
ЗМОЗІ В МАЙБУТНЬОМУ ПРИДУМАТИ СОБІ МІСЦЕ РОБОТИ»

АНДРЕАС ШЛЯЙХЕР



Принципи побудови суспільства знань, визначені у Всесвітній доповіді ЮНЕСКО у 2005 р.

- Принцип 1. Культурна різноманітність.
- Принцип 2. Рівний доступ до освіти та навчання.
- Принцип 3. Загальний доступ до інформації (у відкритому доступі).
- Принцип 4. Свобода вираження думок



Показники формування суспільства знань для ЄС, визначені Європейською комісією

- Принаймні, 95% дітей (від 4 років до шкільного віку) повинні бути охоплені дошкільною освітою
- Кількість тих, хто не закінчує освіту та професійну підготовку у віці 18-24 повинна бути нижче 10%
- Принаймні, 40% людей у віці 30-34 мають завершити деякі форми вищої освіти
- Принаймні, 15% дорослих мають брати участь у навчанні протягом усього життя
- Принаймні, 20% випускників вищих навчальних закладів та 6% 18-34-річних з початковою професійної кваліфікації повинні витратили деякий час на освіту або тренінги за кордоном тощо



Супер-навички ХХІ ст. – «4С»

- creativity (креативності)
- critical thinking (критичного мислення)
- communication (комунікативності)
- collaboration (спільної роботи)



РЕЗУЛЬТАТИ ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ЕКОНОМІКИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ



Навчальні плани бакалаврів за спеціальністю «Професійна освіта (економіка)»

Українські ВНЗ	Зарубіжні ВНЗ
<p>бінарний характер підготовки багатопредметність та подрібненість дисциплін переважання нормативних дисциплін циклу професійної і практичної підготовки дотримання стандарту щодо базового компоненту підготовки обсяг практики - незначний</p>	<p>менше дисциплін навчальні плани містять лише основні нормативні дисципліни більша узагальненість та практична спрямованість гуманітарна підготовка винесена у вибіркового компонент більша кількість кредитів виділена на практику та виконання бакалаврської роботи.</p>



Навчальні плани магістрів за спеціальністю «Професійна освіта (економіка)»

Українські ВНЗ	Зарубіжні ВНЗ
<p>підготовка коротша за обсягом включає більше нормативних дисциплін неваріативна переважають дисципліни економічного спрямування обсяг практики – незначний</p>	<p>більш гнучкі, індивідуалізовані програми профільність (практичного чи дослідницького характеру) більший обсяг вибіркового дисциплін, практики переважає загальний обсяг підготовки</p>

ITE-VET
2016–2018



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ОПИТУВАННЯ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО- ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ



Вибірка - 869 педагогів ПТНЗ усіх регіонів України

жінки.....73%
чоловіки.....27%

вік до 30 років.....18%
від 31 до 40 років.....30%
від 41 до 50 років.....24%
більше 51 року.....28%

мають педагогічну освіту65%
не мають.....35%

педагогічний стаж до 5 років.....22%
11-20 років.....30%
6-10 років.....19%
більше 20 років.....30%

базова вища6%
неповна вища12%
повна вища82%

професійний ліцей.....43%
професійно-технічне училище.....21%
вище професійне училище.....26%
центр ПТО.....9%
інше.....1%

викладачі38%
майстри виробничого навчання...40%
керівний склад 5%
інші 17%

SWOT-аналіз підготовки педагогів професійного навчання у закладах вищої освіти

Сильні сторони:

широта, фундаментальність, досвідченість викладацького складу, різноманітність, можливості до саморозвитку, наукової діяльності, інформаційна база, конкурентоспроможність

01

02

Труднощі:

затеоретизованість, відрив від практики, поганий зв'язок з роботодавцями, ПТНЗ, відсутність стандартів, недостатня професіоналізація, непродуктивність навчання, відсутність належної матеріально-технічної бази, некомпетентність педагогів

04

03

Резерви:

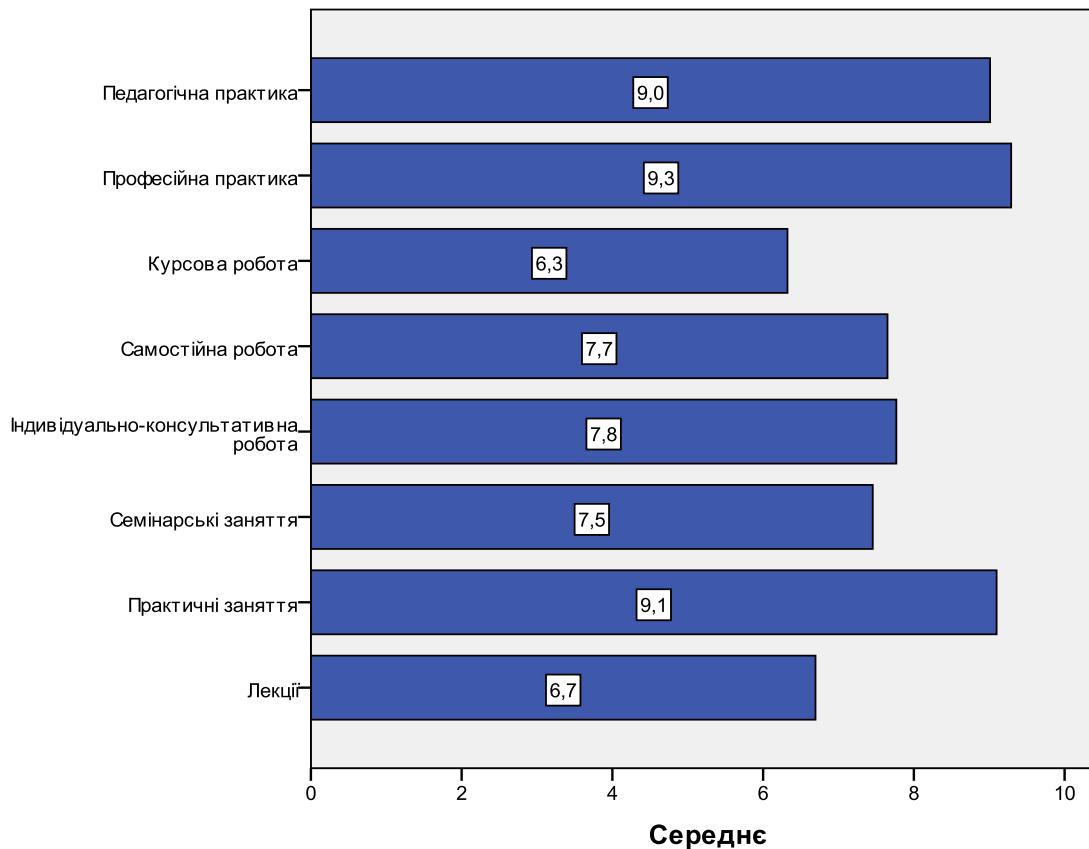
Збільшення варіативності підготовки, використання практико-орієнтованих технологій, вдосконалення професійної компетентності викладачів, оновлення матеріально-технічної бази, посилення співпраці з ПТНЗ та підприємствами, підготовка літератури професійного спрямування

Ризики:

неготовність педагогів
низька престижність педагогічної професії
низька мотивація студентів
відсутність перспективи працевлаштування

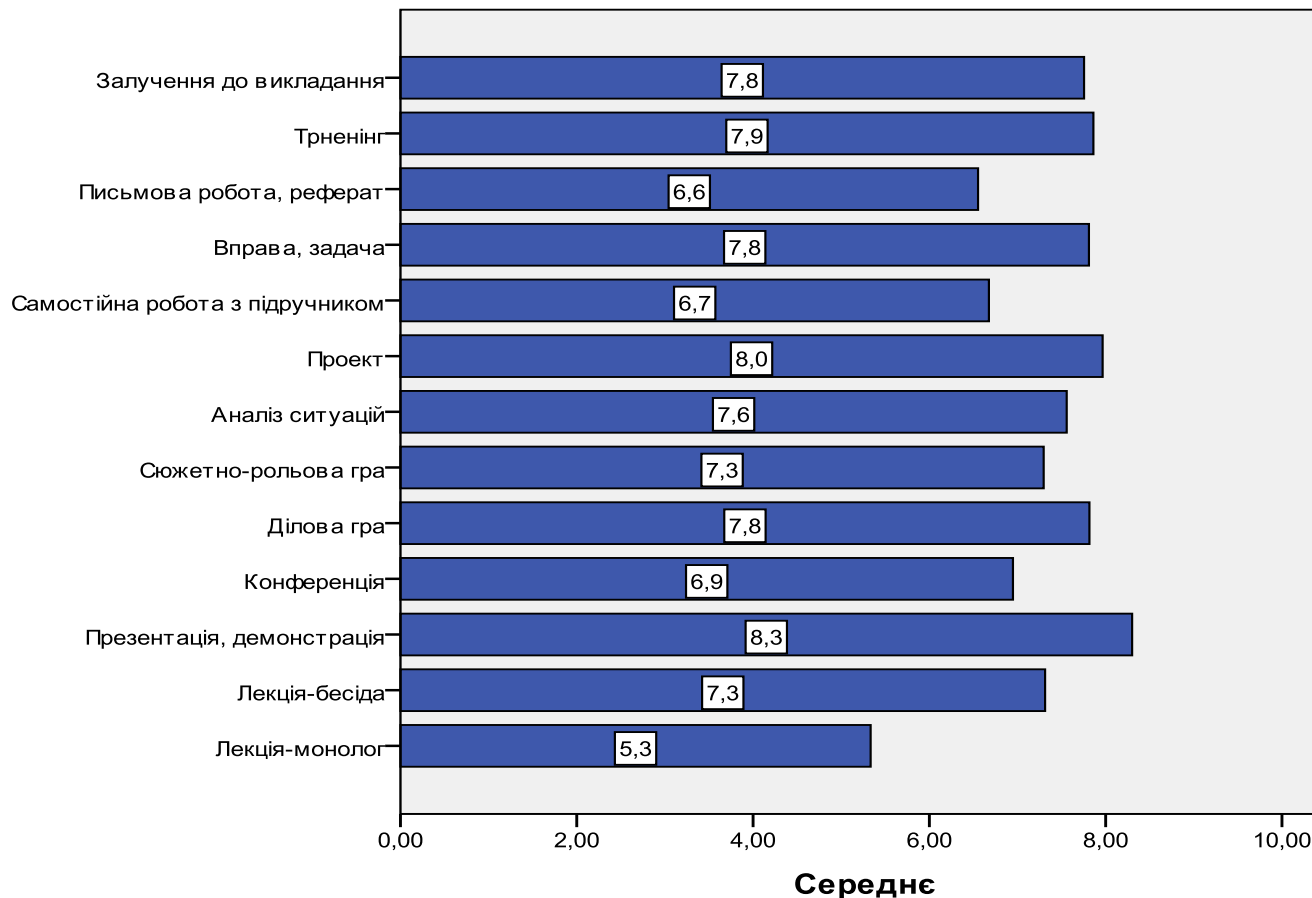


Оцінка педагогами важливості різних організаційних форм навчання для практико-орієнтованої підготовки



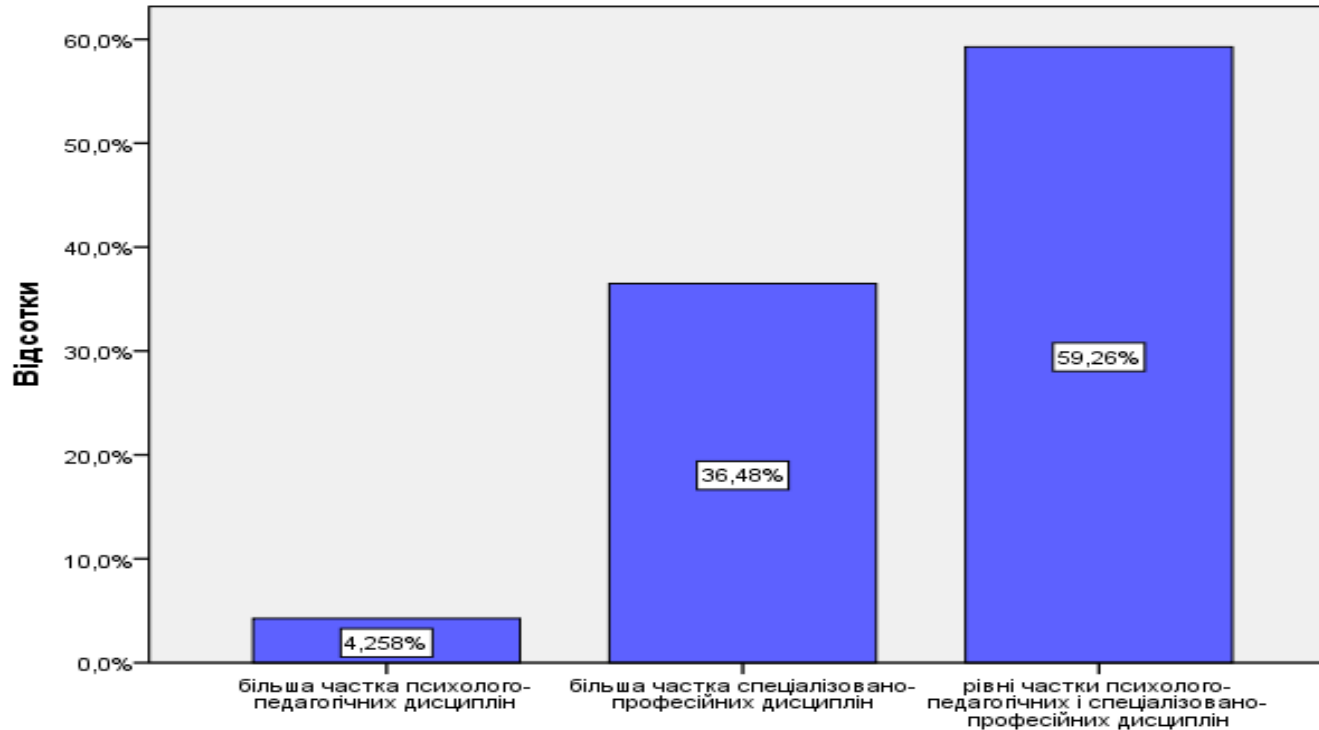


Оцінка педагогами важливості різних навчальних методів для практико-орієнтованої підготовки



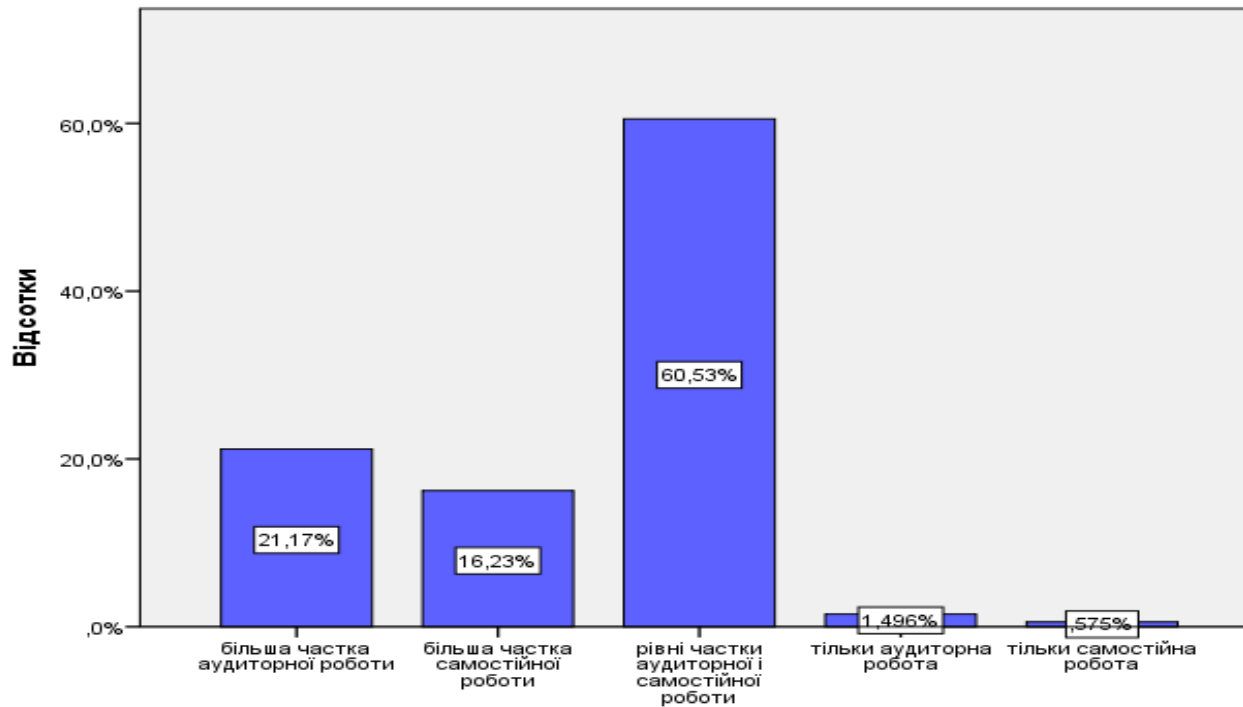


Оцінка педагогами ідеального співвідношення психолого-педагогічних і спеціалізовано-професійних дисциплін



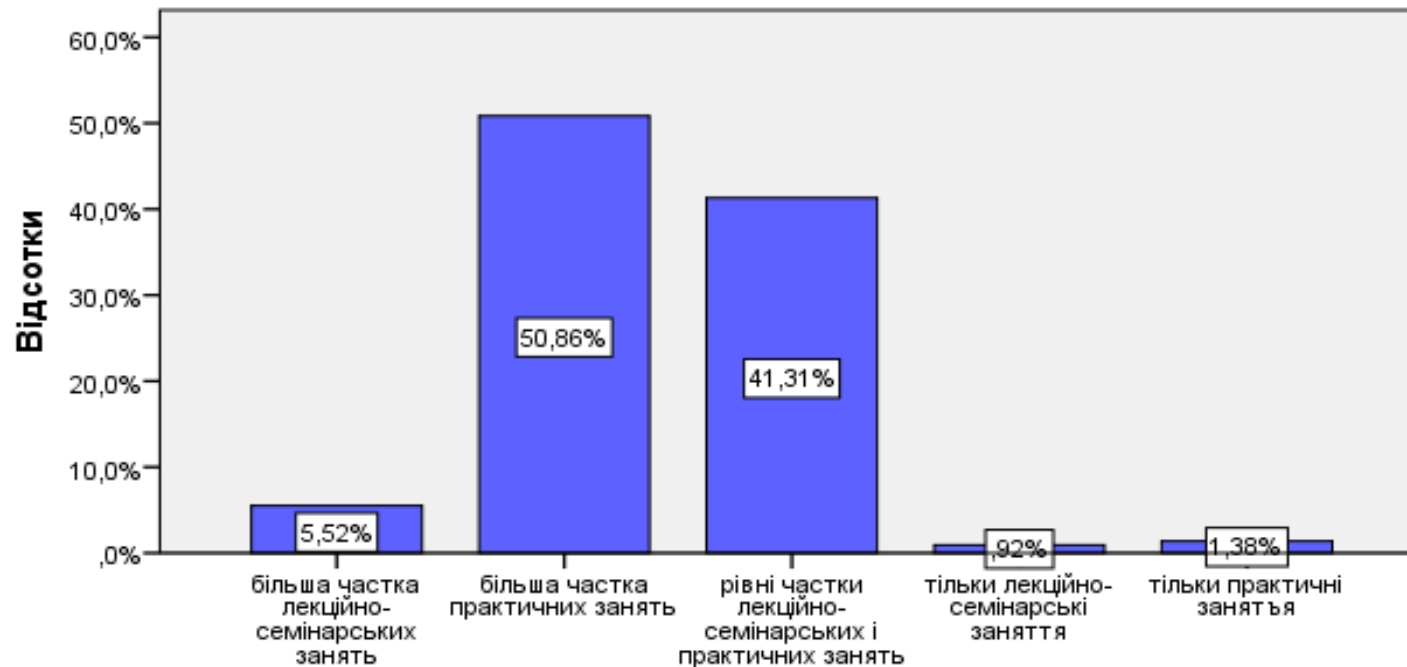


Оцінка педагогами ідеального співвідношення аудиторної та самостійної роботи



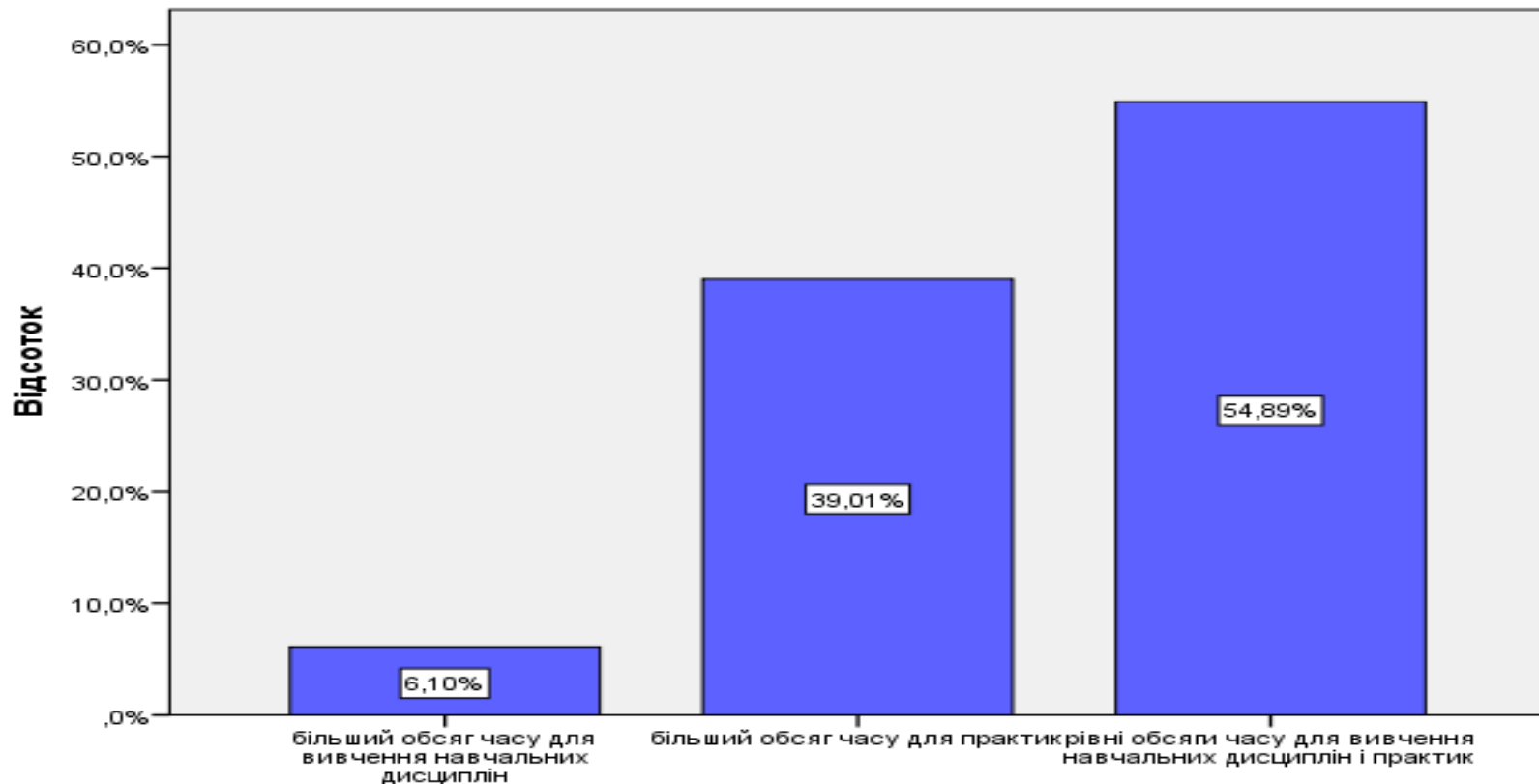


Оцінка педагогами ідеального співвідношення лекційно-семінарських та практичних занять

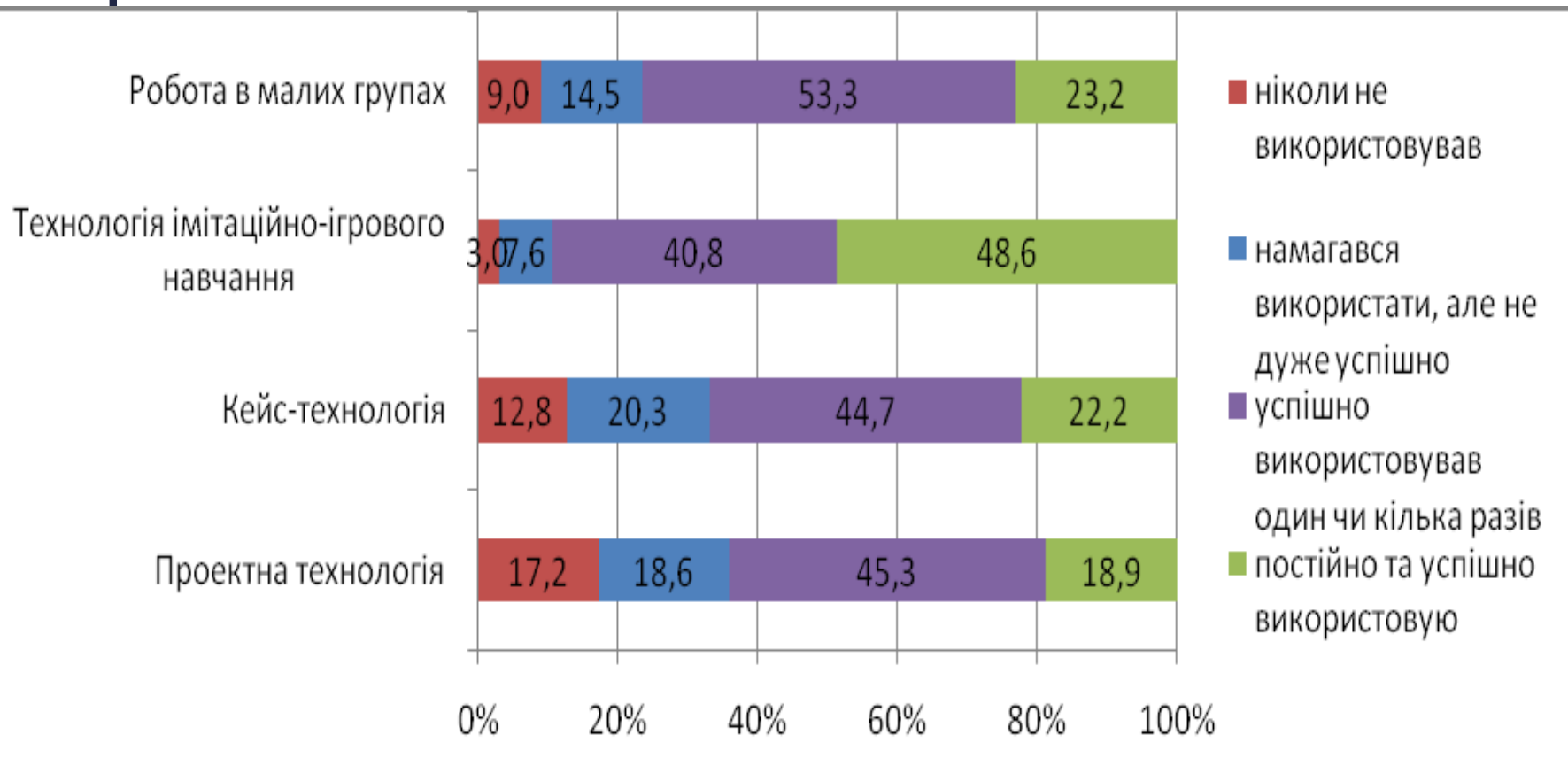




Оцінка педагогами ідеального співвідношення обсягів часу на вивчення навчальних дисциплін та практики

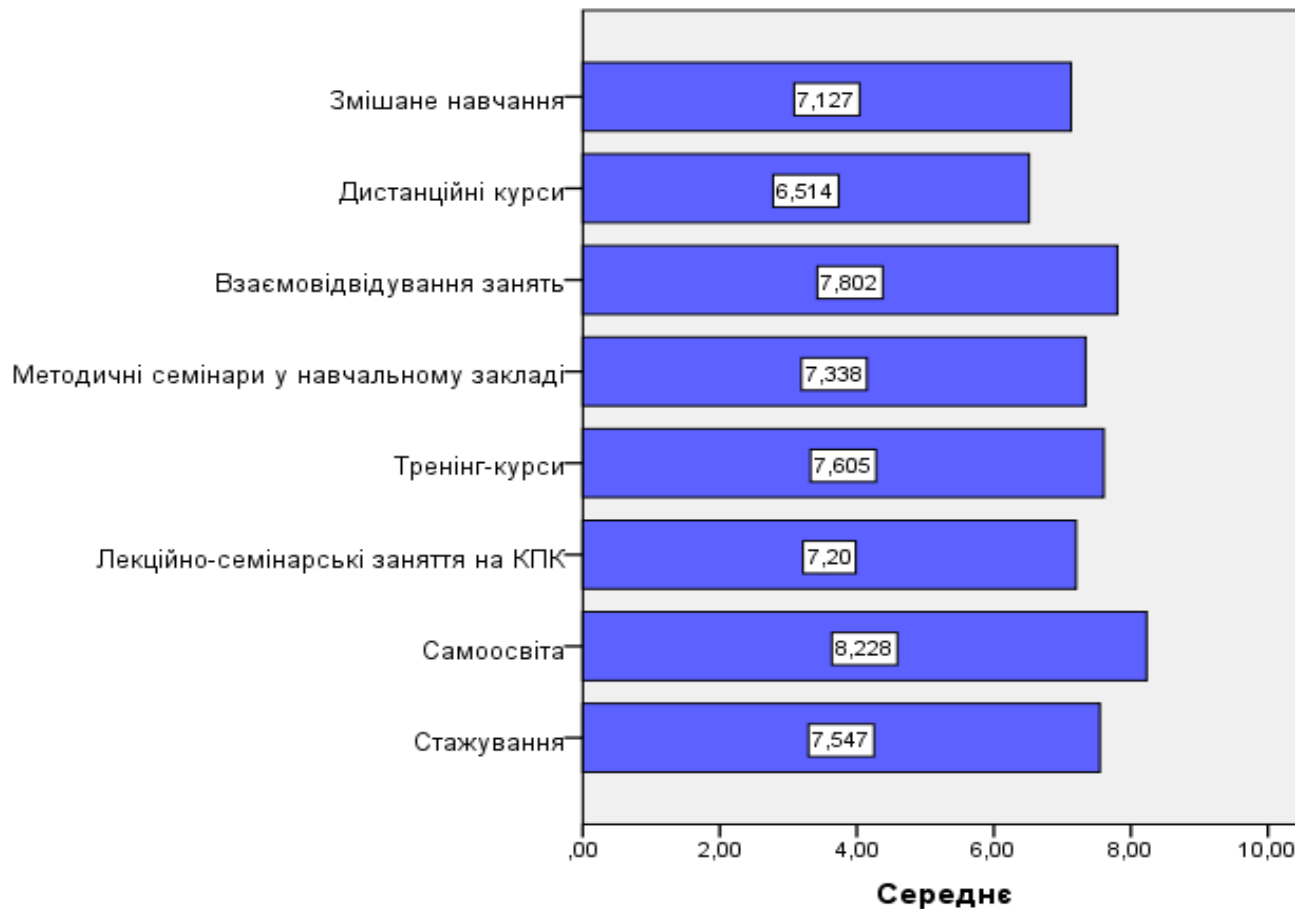


Застосування педагогами практико-орієнтованих технологій навчання





Середня оцінка педагогами прийнятних для себе форм підвищення кваліфікації (за 10-бальною шкалою)





Порівняння оцінок та самооцінок компетентностей щодо практико-орієнтованого викладання

Види компетентностей	Середня оцінка важливості	Середня оцінка наявності	Різниця
Цільова	8,338	8,335	0,003
Мотиваційна	8,678	8,467	0,211
Планувальна	8,419	8,270	0,149
Інформаційна	8,369	8,357	0,012
Організаційна	8,868	8,868	0
Контрольно-оцінна	8,474	8,326	0,148
Інноваційна	8,475	8,198	0,277
Комунікативна	8,274	8,109	0,165
Виховна	8,435	8,227	0,208
Управлінська	7,746	7,490	0,256
Прогностична	8,194	7,803	0,391
Дослідницька	7,312	7,379	-0,067

ITE-VET
2016–2018

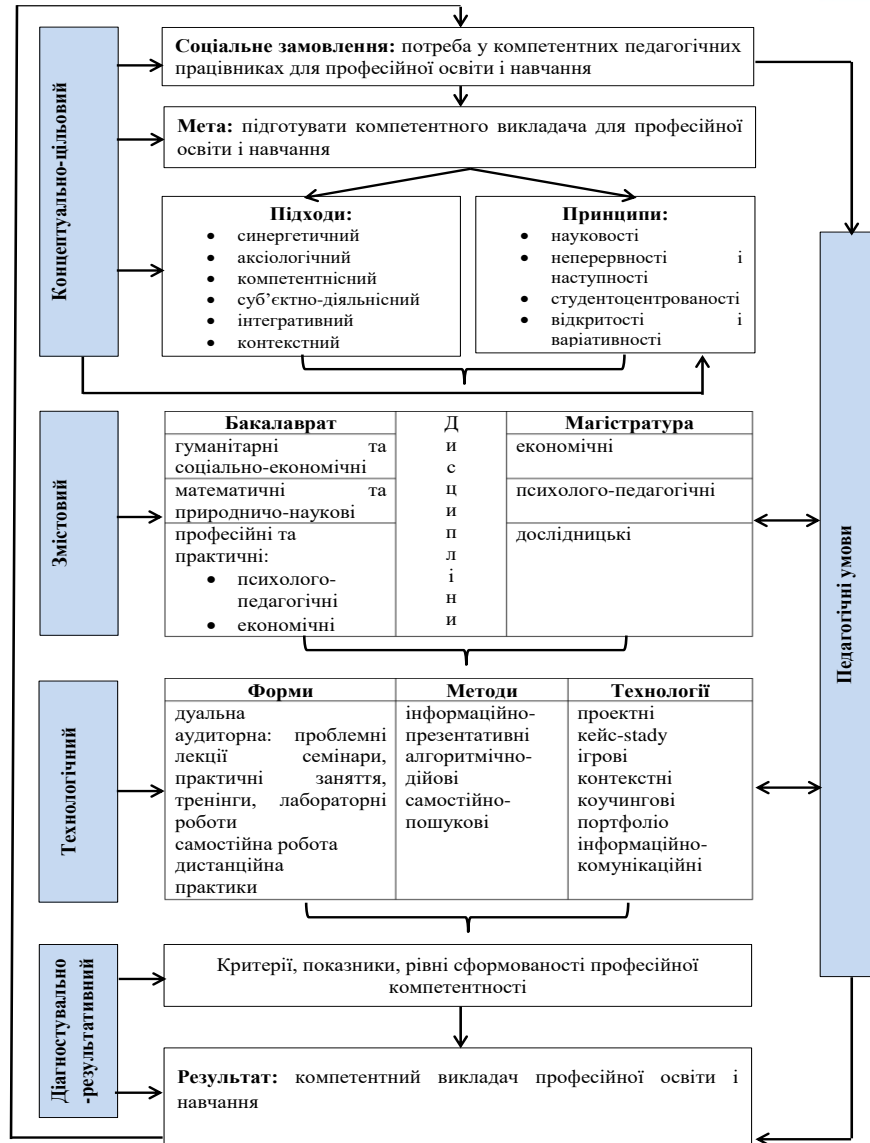


Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ПРОЕКТУВАННЯ МОДЕЛІ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ



Модель практико-орієнтованої підготовки викладачів професійної освіти і навчання





Критерії і показники сформованості професійної компетентності викладача

Критерії	Показники
<ul style="list-style-type: none"> інструментальний 	<p>здатність планувати педагогічну діяльність, проектувати навчальні технології, здатність здійснювати збір, обробку та упорядкування навчальної інформації</p>
<ul style="list-style-type: none"> системний 	<p>здатність до інноваційної педагогічної діяльності, уявлення про інноваційні педагогічні технології, зарубіжний і вітчизняний досвід інноваційної діяльності</p>
<ul style="list-style-type: none"> соціально-особистісний 	<p>здатність створювати ефективну систему комунікацій у професійній та педагогічній діяльності та забезпечувати педагогічну взаємодію, володіння теоретичними та методичними аспектами виховної, соціальної роботи у сфері професійної освіти</p>
<ul style="list-style-type: none"> технологічний 	<p>здатність визначати конкретні цілі і завдання навчально-виховної роботи, здатність мотивувати, стимулювати та активізувати навчальну діяльність, здатність організовувати процес навчальної діяльності, здатність здійснювати контроль і оцінювання результатів педагогічної діяльності</p>



Педагогічні умови практико-орієнтованої підготовки викладачів професійної освіти і навчання:

- підвищення мотивації студентів до педагогічної діяльності
- збільшення практичної складової підготовки майбутніх викладачів
- використання сучасних практико-орієнтованих технологій навчання з ІКТ підтримкою
- підвищення компетентності викладацького складу для підготовки педагогів професійного навчання
- залучення стейкхолдерів до професійної підготовки майбутніх викладачів та оцінювання її якості